

ಡಾ.ವಿನೋದ ಭೆಬ್ಬಿ

ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿದ ಆವೃತ್ತಿಯು ಹಲವು ತೇಪೆಹಾಕಿದ ಹಳೆಯ ಉಡುಪಿನಂತೆ ಬೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

351: ಹೊಸ ದಾರಿ - 91

ಕೆಲವು ಕಂತುಗಳಿಂದ ಸೀಮಾರೇಖೆಯ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಂಬಂಧವು ನಮ್ಮನ್ನು ನುಂಗಿಹಾಕುವುದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೀಮಾರೇಖೆ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡೆವು. ಅದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಸೀಮಾರೇಖೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗಡದ್ದಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರರೊಡನೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಈ ಸಲ ಯೋಚಿಸೋಣ.

ಸಂತ್ಯಕ್ತ ಬದುಕಿಗೆ ಭದ್ರವಾದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಗತ್ಯವೆಂದರೆ ಭದ್ರವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯ. ತನ್ನವರೆನ್ನುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇರಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹುಟ್ಟುಬಯಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇದೆ. ಋಷಿಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಹೊಂದಿ ಬದುಕುವಂತಾದರೂ ಎಷ್ಟೇ ದೂರದ್ದಾದರೂ ಸರಿ, ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಇರದಿದ್ದರೆ ಒಂಟಿತನ ಕಾಡುತ್ತ ಬದುಕು ಬರಡಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರವಾಗುವಾಗ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಭಾಗಶಃ ಎರವಾಗುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆಂದು ಸ್ವಂತಿಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂತರವಿಡಲು ಹೋದರೆ ಸಂಬಂಧದೊಡನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು, ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಗಾತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು, ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ತಂತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದರೆ ಶಾಂತಿಸಂಕೇತ ದಂಪತಿ (ಹೆಸರುಗಳು ಕಾಲ್ಪನಿಕ).

ಮೊನ್ನೆ ಸಂದೇಶನ ಅಣ್ಣ ಊರಿಗೆ ತಾಯ್ನಂದೆಯರ ಭೇಟಿಗೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು, ತಮ್ಮನನ್ನೂ ಕರೆದ. ಸಂಕೇತ ಗಂಡಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಶಾಂತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಅಶಾಂತವಾಯಿತು. ಅತ್ತೆ-ಮಾವ, ಹಾಗೂ (ಅದೇ ಊರಲ್ಲಿರುವ) ಇವಳ ತಾಯ್ನಂದೆಯರನ್ನು ತಿಂಗಳ ಶುರುವಿನಲ್ಲೇ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಲ? ಅದೂ ತನಗೆ ಕೇಳಿದೆ? ತಲೆ ಕೆಡಲು ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು? ಆಗ ನಡೆದ ಬಿಸಿ ಸಂವಾದ:

ಶಾಂತಿ: ಊರಿಗೆ ಮೊನ್ನೆಯೇ ಹೋಗಿಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಹೋಗಬೇಕಾ? ನನ್ನನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿದೆಯಾ?

ಸಂಕೇತ: ನಾನೆಲ್ಲೇ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ? ಅಣ್ಣ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೌದು ಎಂದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಹಾಗೆಂದು ಟಿಕೆಟ್ ಬುಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೀನಾ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳದೆ ಇರ್ತೀನಾ?

ಶಾಂತಿ: ಅಂದರೆ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ನೀನೂ ಬರುತ್ತೀಯಾ ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತೀಯಾ. ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಿನೇ ಹೊರಡುತ್ತೀಯಾ, ಅಲ್ಲವೆ?

ಸಂಕೇತ: (ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಿಂದ) ಹಾಗೆಲ್ಲೆ ಅಂದೆ? ನೀನು ಬೇಡವೆಂದರೆ ನಾನೂ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ ಬಿಡು. ಅದುಬಿಟ್ಟು, ನೀನೇ ಪದಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ!

ಶಾಂತಿ: ಅಣ್ಣನೆದುರು 'ಇಬ್ಬರೂ ಬರ್ತೀವಿ' ಅಂತ ಅಂದೆಯಲ್ಲವೆ? ಆಗ ನಾನು ನಿನಗೆ ನೆನಪಾಗಲಿಲ್ಲ!

ಸಂಕೇತ: ನಾವು ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ ಮಾತಾಡುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾತಾಡಬೇಕೆ? ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯ ಆಗೋದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಗೊತ್ತಾ?

ಶಾಂತಿ: ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರ ಸಂಬಂಧ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆಡು: ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗಾರವಿಲ್ಲ, ಇದೇನಾ ಸಂಬಂಧ ನಮ್ಮದು?

ಇಲ್ಲೇನು ನಡೆಯಿತು? ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತ ತಾಯ್ನಂದೆಯರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಹೆಂಡತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಾಗ ಅವಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡದಿದ್ದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದು ಹಾರಿಕೆಯ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಶಾಂತಿಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು, ಒಳಾರ್ಥ ಬಗೆದಾಗ ಕೆಲವು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ:

- ಸಂಕೇತ ಅಣ್ಣನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಣ್ಣ ಕೇಳಿದ್ದೇ ತನಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಸೂಕ್ತಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಣ್ಣನೊಡನೆ ಒಂದಾಗುವುದು ಬಾಂಧವ್ಯದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ.
- ಸಂಕೇತ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವಕೊಡುವ ಭರದಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
- ತನ್ನನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಶಾಂತಿ ಅನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಂಕೇತ ಅದನ್ನೇ ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
- ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಶಾಂತಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.
- ಹೆಂಡತಿಯ ಅಲಕ್ಷಿತಭಾವಕ್ಕೆ ಸ್ವರಿಸುವುದರ ಬದಲು ಸಂಕೇತನು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸಿದ್ದಾನೆ.
- ಹೆಂಡತಿಯು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಮೂಲಕ ಬಾಂಧವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.
- ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ ಸಂಕೇತ ತನ್ನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ದಿಂದಾದ ಮುಖಭಂಗಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಆಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ದಾಂಪತ್ಯದ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಯೋಚಿಸೋಣ. ಮೂರನೆಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದಾಂಪತ್ಯದ ಸೀಮಾರೇಖೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗುವಾಗ ದಾಂಪತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಬೀಳುತ್ತದೆಷ್ಟೆ? ಆಗ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವುದು ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೋ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೋ ಎಂದು ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಗೆ ಪೂರಕ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಾದುದು ಸಂಕೇತನ ಮುಖಭಂಗ; ತಾನಿಷ್ಟೂ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಖಜೀಲತನ. ಯಾಕೆ ಹೀಗೆಂದರೆ, ಸಂಬಂಧದೊಳಗೆ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತರುವಾಗ ಅದರೊಡನೆ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ (ಬೆಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಳೆಯಂತೆ) ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಅವಮಾನ, ಕೀಳುಭಾವ, ಕೋಪ, ಅಪನಂಬಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಬೇಡದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಆಗಿಹೋದ ನೋವುನಷ್ಟಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥದ್ದು ಆಗಾಗ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಂಡು ಸ್ವಂತಿಕೆ ಮೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೊರಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತೆ ಅನಿಸಿ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅಪಾರ್ಥ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಗಾದ ಬಿರುಕು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿದ ಆವೃತ್ತಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಲವು ತೇಪೆ ಹಾಕಿದ ಹಳೆಯ ಉಡುಪಿನಂತೆ ಬೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ಭ್ರಮೆ ನಿರಸನವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ದೂರಸರಿದು ಸೀಮಾರೇಖೆಯನ್ನು ಗೋಡೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತ ಒಂಟಿತನದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯೊಡನೆ ನೆಲೆಸಲು ಒಡ್ಡುಡುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಗಾದರೆ, ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಬೆಳೆಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಪರಿಶ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾನು ಹೀಗೆ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಬಿಚ್ಚುಭಾವದಿಂದ ತೆರೆದಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತ ಶಾಂತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೇಗೆ ಮರೆತೆ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಲ ಭಾವದಿಂದ ಸಂಗಾತಿಯೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಗಾತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ನಿಕ್ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ: 8494933888; Email: vinod.chebbi@gmail.com